

Hit gick pengarna

Projektbidrag och företagsstöd 2015

Länsstyrelsen
Norrbotten

Titel Hit gick pengarna, Länsstyrelsen Norrbotten.
Rapportserie nr 8/2016

Omslagsbild: Hasse Bengtsson, Johnér Bildbyrå

Författare: Carola Medelid och Elisabeth Johansson Englund

Kontaktperson: Sara Wiss
Länsstyrelsen i Norrbottens län,
971 86 Luleå
Telefon: 010-225 50 00 fax: 0920-22 84 11
norrbotten@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se

ISSN: 0283-9636

Innehåll

Arbetet under året	4
Varför vi lämnar stöd	8
Satsningar	9
Regionala utvecklingsprojekt	11
<i>Prioriterade insatser för tillväxt</i>	11
<i>Ett ökat lärande från utvecklingsprojekten</i>	14
Regionala företagsstöd	15
<i>Företagsstöd per bransch</i>	16
<i>Sysselsättning</i>	18
<i>Kvinnor och män</i>	18
<i>Kommuner</i>	19
<i>Effekter på längre sikt</i>	19
 Bilaga 1 <i>Beviljade projektmedel 2015</i>	 20
Bilaga 2 <i>Preliminärt beslut om företagsstöd 2015</i>	24

Arbetet under året

*En tredjedel av
beviljade stöd
har gått till
besöksnäringen*

Kraven från regeringen att kunna visa på vilka effekter beviljade stöd till utvecklingsprojekt och företag ger och hur Länsstyrelsen jobbar med det systematiska lärandet har ökat. Under 2015 fick Statskontoret i uppdrag av regeringen att utreda förslag för en ökad resultatorientering för uppföljning av projektverksamheten. Länsstyrelsen har under året deltagit i den kartläggning som genomförts kring utvärdering och uppföljning av projektverksamheten. I nästa steg kommer Statskontoret att föreslå hur ett uppföljningssystem med tydligare resultatfokus kan utformas. Uppdraget ska redovisas i december 2016.

Turism, upplevelser och kreativa näringar är områden med stora förutsättningar att utvecklas och bidra till en ökad regional konkurrenskraft och sysselsättning. Utvecklingen av dessa näringar är även positivt för jämställdheten i länet eftersom det ofta är inom dessa näringar som många av länets kvinnor verkar. Besöksnäringens växande betydelse för Norrbottens näringsliv har blivit allt mer uppmärksammas internationellt. Länsstyrelsen har under 2015 beviljat totalt 41,6 miljoner kronor i stöd till projekt och företag för att utveckla besöksnäringen. Detta motsvarar en tredjedel av totalt beviljade medel.

Det har varit ett högt söktryck på medel för utvecklingsprojekt eftersom samtliga EU-program startat under året. Finansieringen av projekt har gått in i en ny programperiod 2014-2020 med tydligare prioriteringar som bygger på fokusområden, länets utmaningar och ett ökat resultatfokus. Detta har lett till att tidigare satsningar i stor utsträckning fått ge plats för nyskapande projekt då konkurrensen om medel varit stor. Flera strategiska beslut har fattats som kommer att följas upp och utvärderas de närmaste åren.

Samarbetet kring det virtuella projektkontoret mellan Länsstyrelsen, Norrbottens läns landsting och Kommunförbundet Norrbotten syftar till ökad samordning, samverkan, samhandling och lärande. Under året har två workshops arrangerats om finansiering inom klimat/energi och speed-dating riktade till offentliga aktörer och företag.

Länsstyrelsen finansierar och deltar tillsammans med Norrbottens läns landsting och Kommunförbundet Norrbotten i arbetet med att ta fram en OECD-studie inför EU:s nästa programperiod 2021-2028. Studien omfattar 14 regioner i norra Sverige, Finland och Norge varav de fyra nordligaste länen i Sverige deltar. Syftet med studien är att ta fram fortsatt starka argument om nyttan och behoven av glehetsbonusen för regionen eftersom den utgör en stor del av de EU-medel som regionen tilldelas. Studien beräknas vara klar vid årsskiftet 2016/2017.

*Nyskapande
utvecklingsprojekt
har prioriterats*

De regionala företagsstöden har bidragit till ökad tillväxt och sysselsättning och enligt den brukarundersökning som genomförts är företagen mycket nöjda med Länsstyrelsens arbete. Under året har arbetet fortsatt med riktade informationsinsatser och enskilda möten med företag i alla länets kommuner. Länsstyrelsen har träffat omkring 250 företag med investeringsplaner. Uppföljningsbesök hos företag som beviljats stöd görs regelbundet och under året gjordes omkring 100 sådana.

Nya förordningar för de regionala företagsstöden trädde i kraft 1 maj och ersatte tidigare regelverk. De nya förordningarna syftar bland annat till att ge möjlighet att öppna upp för branscher och företag som utifrån tidigare gällande förordningar har haft svårt att få stöd. Träffar har genomförts med Tillväxtverket och andra regioner för att gemensamt klargöra hur regelverket ska tolkas, framförallt när det gäller tolkning av begreppet hållbar tillväxt och konkurrensbedömning. Arbetet fortlöper allt eftersom. Informationsmaterial, ansökningshandlingar och hemsida har omarbetats och anpassats till de nya regelverken och det har även blivit möjligt att söka stöd via elektronisk ansökan.

De regionala företagsstöden har under året beviljats stöd ur den Europeiska regionala utvecklingsfonden via ett ramprogram. För att kunna matcha programmets krav har Länsstyrelsens organisation anpassats till detta. Även här har rutiner, blanketter och informationsmaterial anpassats och en ny projektadministration skapats.

Länsstyrelsen har genomfört en kartläggning av hur branschfördelningen ser ut för företag som drivs av kvinnor på kommunnivå i länet. Syftet är att öka kunskapen om branscher där kvinnor driver företag och vilka inomregionala skillnader som finns mellan länets kommuner. Kartläggningen är ett verktyg i hur Länsstyrelsen kan nå intressanta företag som inte vanligtvis söker stöd.

Under året har insatser genomförts för att förbättra jämställdhetsintegreringen av projekt som beviljas stöd. Detta har medfört att större krav nu ställs vid ansökan på att insatser ska komma både kvinnor och män till del. Ett förberedande arbete har även inletts för att arbeta mer med företagens jämställdhetsplaner. Detta är ett steg i att jämställdhetsintegrera företagen mer. För det fortsatta arbetet har Länsstyrelsen blivit beviljade medel av Tillväxtverket inom utlysningen "Öppna upp – för ökad jämställdhet i det företagsfrämjande systemet". Inom projektet kommer en pilotutbildning att genomföras under 2016 riktad till projektägare, företag och näringslivskontor som ytterligare ska öka jämställdhetsintegreringen.

En handlingsplan för integration och tillväxt har tagits fram under året. Handlingsplanen var en del av svaret på Länsstyrelsens regeringsuppdrag att lämna förslag på hur ett integrations- och mångfaldsperspektiv kan utvecklas och kopplas till det regionala tillväxtarbetet. Det fortsatta arbetet med strategin kommer att handla om att genomföra aktiviteter inom de utpekade insatsområdena.

Den regionala strategin för Bottenvikens skärgård har antagits av de kommuner som ingår i kommunsamarbetet. Strategin har varit ute på remiss i länet och synpunkterna har behandlats under våren för beslut under slutet av året. Strategin ska fungera som styrdokument för skärgårdsutveckling och omfatta åren 2014-2020.

Samverkansprojektet Regional förnyelse mellan Länsstyrelsen och Luleå tekniska universitet är en viktig del i Länsstyrelsens arbete att öka kunskaperna om länets förutsättningar. De resultat som kommer fram inom projektet ska skapa lärande hos aktörer som jobbar med regional utveckling och i ett längre perspektiv påverka prioriteringar och insatser inom den regionala tillväxtpolitiken. Under 2015 har rapporten "Näringslivsutveckling i Nordprogramområdet" färdigställts. Avsikten med rapporten är framförallt att skapa förståelse för exportmönster, gränsöverskridande samverkan samt tillväxtviljan för de små- och medelstora företag som agerar inom Interreg Nords programområde. Rapporten visade bland annat att företagen i de nordliga länen i Sverige, Norge och Danmark har en låg export samtidigt som de i stor utsträckning är beroende av basindustrin.

Varför vi lämnar stöd

Länsstyrelsen har det regionala utvecklingsansvaret i Norrbotten. En del i det regionala utvecklingsarbetet är att ge stöd till företag och utvecklingsprojekt i regionen. Syftet med stöden är att stimulera regionens näringsliv för att skapa en ekonomisk hållbar tillväxt och öka sysselsättningen.

Det regionala tillväxt- och utvecklingsarbetet utgår från EU:s tillväxt- och sysselsättningsstrategi Europa 2020. På nationell nivå beskrivs den regionala tillväxtpolitiken i den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015-2020.

Den regionala utvecklingsstrategin för hållbar framtid i Norrbotten 2020 (RUS) utgår från ovanstående strategier och är det övergripande strategidokumentet för Norrbottens utveckling. I länets mer områdesspecifika planer, program och strategier konkretiseras det som beskrivs i RUS. Dessa är exempelvis innovationsstrategin, handlingsplan för jämställd regional tillväxt, handlingsplan för integration och tillväxt, regional strategi för Bottenvikens skärgård, regionalt serviceprogram, länstransportplan, klimat- och energistrategi, regional digital agenda med flera. Dessa planer, program och strategier förtydligar det regionala tillväxtarbetet med fokus på tillväxt och pekar tillsammans med RUS ut riktningen för hur länet utifrån tillväxtpolitikens mål ska arbeta för att skapa tillväxt och sysselsättning.

För att utvecklingsprojekt och företag ska beviljas stöd ska insatserna ligga i linje med den regionala tillväxtpolitikens målsättning att bidra till utvecklingskraft i hela landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft.

Satsningar

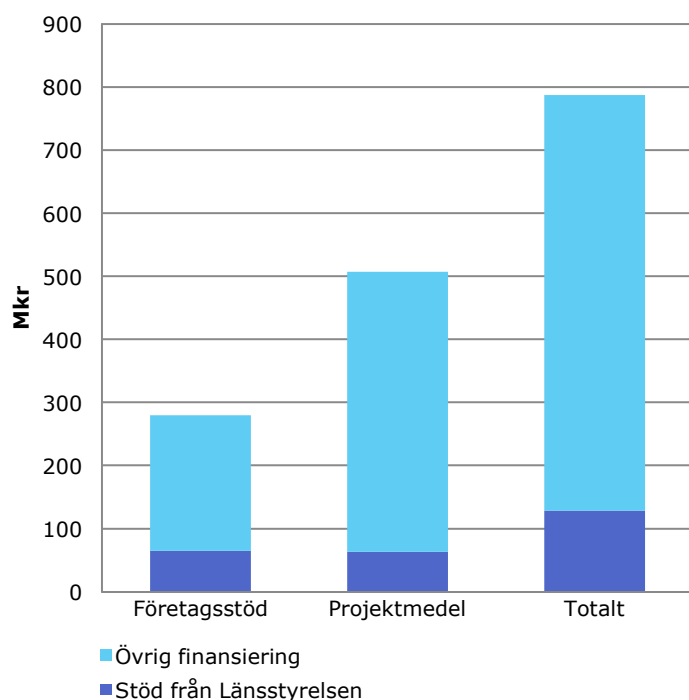
Länsstyrelsen har beviljat 128 miljoner kronor i stöd 2015, varav 63,6 miljoner kronor till utvecklingsprojekt och 64,8 miljoner kronor till investeringar i företag. Länsstyrelsens stöd har inneburit att utvecklingsinsatser och investeringar har varit möjligt att genomföra till ett värde av 787 miljoner kronor.

Stöden har möjliggjort satsningar till ett värde av 787 miljoner kronor i länet

Jämfört med föregående år så uppgår Länsstyrelsens totala beslut till ett mindre belopp. Trots detta har utvecklingsinsatser och investeringar till ett högre värde kunnat genomföras i länet under 2015. Anledningen till detta är starten av de olika EU-programmen och ökade möjligheter till finansiering och uppväxling av nationella medel. Länsstyrelsen är en av de större nationella finansiärerna tillsammans med länets kommuner, företag, banker och landstinget.

Anspråken på utbetalningar var ovanligt höga redan vid halvårsskiftet vilket medförde prioriteringar och senareläggning av utbetalningar till 2016.

Beviljade stöd möjliggör viktiga satsningar

Regionala utvecklingsprojekt

Den regionala projektverksamheten syftar till att uppnå målet med den regionala tillväxtpolitiken och är ett medel för att genomföra de planer, program och strategier som läggs fast på EU-, nationell- och regional nivå. Utvecklingsprojekten fyller därför en viktig funktion i att konkretisera tillväxtpolitiken.

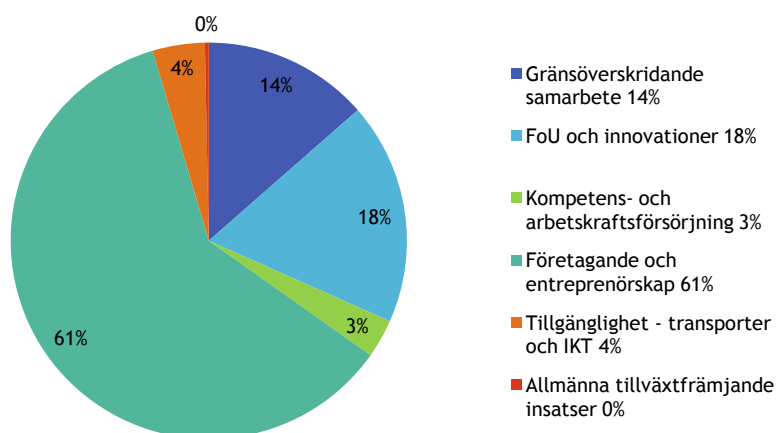
Utvecklingsprojekt inom området företagande och entreprenörskap har beviljats mest stöd

Anspråken på utvecklingsprojekt har varit högt med anledning av öppnandet av de olika EU-programmen för perioden 2014-2020. Under 2015 inkom 198 ansökningar varav 58 projekt beviljades totalt 63,6 miljoner kronor varav 52,2 miljoner avsåg delfinansiering till de olika EU-programmen.

Prioriterade insatser för tillväxt

De utvecklingsprojekt som beviljas medel ska ligga inom något av de prioriterade områdena i RUS. Utvecklingsprojekt inom de tre områdena företagande och entreprenörskap, FoU och innovationer och gränsöverskridande samarbete har beviljats 92 procent av totalt beviljade medel under 2015.

Prioriterade utvecklingsprojekt

Andelen projekt som beviljats medel inom området företagande och entreprenörskap är den högsta noteringen jämfört med tidigare år. Under året har 19 projekt beviljats 38,5 miljoner kronor. Utvecklingsprojekten som beviljats har bland annat omfattat insatser för att stödja nyföretagverksamheten i länet och besöksnäringen, datacenter, säkra tillgången till riskkapital och förbättra förutsättningarna för export.

2015 beviljades 14 projekt totalt 11,5 miljoner kronor inom området FoU och innovationer. Jämfört med tidigare år är det en lägre andel. Orsaken till detta är en kombination av kraven på ett ökat resultatfokus både från Länsstyrelsen samt EU-programmen och Länsstyrelsens strategiska prioriteringar som inneburit att många utvecklingsprojekt som pågått under en längre tid inte fått fortsatt finansiering till

förmån för nya satsningar. Några av de utvecklingsprojekt som beviljats under året är satsningen på en centrubildning i rymdteknik i Kiruna, jämställdhetsprojekt inom skogssektorn och satsningar kopplade till datacenter.

Öppnandet av Interreg Nord-programmet har medfört en relativt stor ökning av beviljade projekt inom området gränsöverskridande samarbete. Totalt har 8,6 miljoner kronor beviljats i delfinansiering till 13 utvecklingsprojekt inom programmet. EU-programmet ger länet möjligheter till nya perspektiv och resurser i utvecklingsarbetet och inom det internationella och gränsnära samarbetet. Generellt är det många större projekt som ansökt om medel jämfört med den förra programperioden. Den största andelen delfinansiering till utvecklingsprojekt har hittills beviljats inom området FoU och innovationer.

Investeringar i transport- och bredbandsinfrastruktur finansieras via ordinarie statliga anslag som exempelvis Nationella transportplanen, Länstransportplanen för Norrbottens län samt särskilda nationella och EU-satsningar på bredband. Finansiering via utvecklingsprojekt är ett viktigt komplement till dessa ordinarie finansieringskällor. Under året har 2,7 miljoner kronor beviljats till sju projekt. Länsstyrelsen har bland annat finansierat tågutredning för persontrafik på Haparandabanan, det fortsatta arbetet inom Botniska korridoren och Norrbottenabanan samt arbetet med att ta fram en regional trafikstrategi för Luleåregionen.

Inom området kompetens- och arbetskraftsförsörjning är socialfonden en viktig finansieringskälla. Länsstyrelsens möjligheter att delfinansiera projekt inom socialfonden är begränsade till vissa områden i programmet. Andelen av beviljade projekt inom dessa områden är ofta relativt lågt men har ökat i samband med den nya programperioden. Under 2015 har fyra utvecklingsprojekt beviljats 2 miljoner kronor. Några av de projekt som beviljats under året är Norrkomp vars syfte är att förstärka länets kompetensplattform och Jobbmatchen som handlar om att matcha individer med lediga platser hos företag med särskild fokus på matchning av nyanlända akademiker.

Några projekt som har fått stöd under året

Smart tillväxt lyfter kulturen och kreativiteten

CREATIVE NODES FUSION ska genom samverkan skapa fysiska mötesplatser. Mötesplatserna ska fungera som en regional nod för utveckling av kulturella och kreativa näringar.

- Det känns inspirerande att vi tillsammans med kreativa näringar kan utveckla nya produkter och tjänster, säger Anders Granberg, projektledare.

En ny digital näring växer fram

THE NODE POLE är en samarbetsregion mellan Boden, Luleå, Piteå och Älvsbyn som erbjuder unika förberedda datacenters i kombination med förnyelsebar energi, kallt klimat, goda kommunikationer och högutbildad personal. Målet med samarbetet är att bli norra Europas ledande region för datacenteretableringar. Sedan 2011 har 10 datacenters etablerats och arbetet fortsätter.

- Det är både bättre och billigare att transportera data istället för energi, säger Anne Graf, Chief Commercial Officer.

Matchen har bara börjat

Samarbetsprojektet **JOBBMATCHEN** fokuserar på att matcha arbetsgivare och arbetssökande och kan nu lägga mer resurser på att informera företagen. Norrbotten och Västerbotten står inför ett stort rekryteringsbehov och konkurrensen om arbetskraften blir allt tuffare. Nu är det viktigt att ta tillvara på den arbetskraft och kompetens som kommer till Sverige från andra länder.

- Nu kan vi bli bättre på att röra oss ute bland företagen och berätta hur vi kan hjälpa dem och om vilka kompetenser som står till förfogande, säger Gerardo Penate, projektledare.

Ett ökat lärande från utvecklingsprojekten

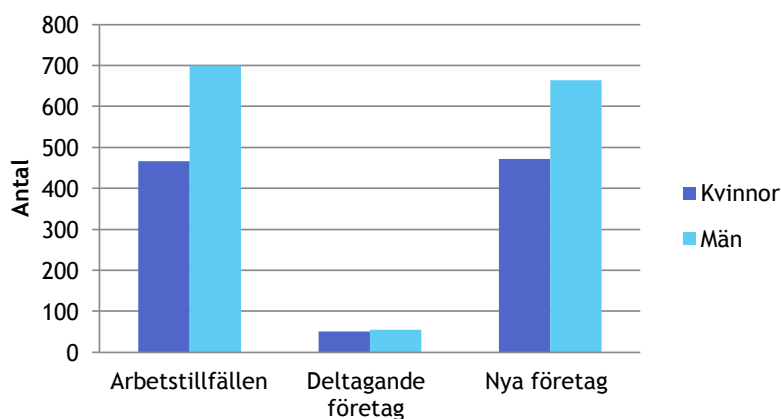
För att mäta hur beviljade utvecklingsprojekt bidrar till tillväxt i form av sysselsättning eller nya företag så följer Länsstyrelsen upp olika indikatorer utöver de mer kvalitativa mål som utvecklingsprojekten redovisar. Under 2015 har totalt 150 utvecklingsprojekt som pågått under olika långa tidsperioder slutrapporterats och avslutats.

Projekten bidrar inte ensam till den utveckling som sker i länet i form av bland annat nya arbetstillfällen och nya företag, men indikatorerna är ett sätt för såväl projektägare som Länsstyrelsen att utvärdera om projekten arbetar för de uppsatta målen och kan därmed ge en fingervisning om trender i stort. Utvecklingsprojekten möjliggör att aktörer kan genomföra viktiga insatser som bidrar till tillväxt i länet.

Utfallet på redovisade indikatorer 2015 är relativt högt. Detta beror på att många delfinansieringsprojekt till EU-programmen från förra programperioden (2007-2013) avslutats under 2015. Dessa projekt är ofta av större ekonomisk karaktär och har därmed ofta högre utfall i form av effekter på nya företag och arbetstillfällen.

Ett flertal insatser har genomförts under de senaste åren för att stärka jämställdhetsperspektivet i de utvecklingsprojekt som beviljas medel. En översyn har gjorts av de indikatorer som används i den regionala projektverksamheten. En del i detta arbete har varit att i större utstäckning konsuppdela de indikatorer som används för att bättre kunna följa upp hur effekterna av genomförda insatser tillfaller kvinnor och män. Nya indikatorer har även tillkommit för att bland annat mäta hur många aktiviteter beviljade projekt har som syftar till att främja jämställdhet, integration och mångfald. Ökade krav ställs även vid projektansökan på att insatserna som genomförs ska komma både kvinnor och män till del. En ökad kunskap och medvetenhet kan skönjas bland projektägare om vikten av jämställdhetintegrerade projekt för att nå framgångsrika resultat och ökad tillväxt i länet.

Resultat avslutade projekt 2015

Under de senaste åren har Länsstyrelsen genomfört två utlysningar, en kopplad till handlingsplanen för jämställd regional tillväxt och en till den regionala innovationsstrategin. Under året har följeforskning genomförts på de projekt som beviljades medel inom utlysningen för handlingsplanen för jämställd regional tillväxt. Utlysningen riktades till länets företag, företagsfrämjande organisationer, kommuner och myndigheter. Projekten skulle bidra till att förändra länets genusmönster inom tre områden; arbetsmarknad, det företagsfrämjande systemet och utbildningssystemet. Syftet med följeforskningen var att öka lärandet om användbara arbetssätt för jämställdhetsintegrering i det regionala tillväxtarbetet.

Under året har även ett arbete påbörjats med att följa upp de projekt som beviljades inom utlysningen av den regionala innovationsstrategin. Detta arbete kommer att färdigställas under 2016 och redovisa hur genomförda projekt bidragit till att genomföra prioriteringarna i innovationsstrategin.

Regionala företagsstöd

De regionala företagsstöden syftar till att stimulera företagens investeringar och bidrar därmed till ökad tillväxt och en balanserad regional utveckling. Permanenta nackdelar som bristfällig infrastruktur, tillgänglighet till grundläggande samhällsservice samt mycket långa avstånd påverkar företagens möjligheter att bedriva verksamhet. Stöden fyller därför en viktig funktion i områden där företag har sämre förutsättningar att starta och bedriva verksamhet.

*Fyra av fem
företag beviljades
företagsstöd*

Stöd ges till hårda och mjuka investeringar och innovationsutveckling. Stöden är selektiva och beslut fattas utifrån gällande förordningar och regler vilket bland annat innebär att konkurrenssituationen beaktas.

Konjunkturen för näringslivet i Norrbotten har under året varit normal men har dämpats något jämfört med förra året vilket även haft effekt på anspråken av stöd. Budgeten som varit mindre jämfört med föregående år har intecknats helt och arbetet med riktade informationsinsatser och enskilda möten med företag har fortsatt.

Totalt har 175 ansökningar hanterats varav 134 fått bifall till ett totalt belopp på 64,8 miljoner kronor vilket motsvarar 215 miljoner kronor i investeringar.

Några företag som har fått stöd under året

Tjers – SKÅL – från Överkalix

Tjers Bryggeri är ett ungt företag som tillverkar hantverksöl enligt gammal bryggartradition. Ölet bryggs på vatten från kalkkällan i Halljärv tillsammans med lokala råvaror. På kort tid har produktion av ölet fördubblats och levereras endast till Norrbotten. Tjers ger också ölprovningar, föreläsningar och studiebesök.

- Länsstyrelsens stöd gjorde att jag vågade ta ett större kliv, satsa mer och fick också en säkerhet mot banken, säger Frida Andersson, bryggmästare.

Kraft och rotation på export

RJ WELD & CUSTOM AB tillverkar specialdesignade avgassystem för fyrhjulingar för export på den internationella marknaden framför allt USA. En udda bransch som kräver speciella maskiner och verktyg som ofta måste uppdateras.

- Vi är nöjda med hjälpen vi fått från Länsstyrelsen. Nu har vi har kunnat flytta till större lokaler och utökat produktionen och även anställt en person. Vi har nyligen sökt varumärkesskydd inom EU, USA och Kanada, säger Robin Jansson, VD.

KalixTeknik

Något att luta sig mot

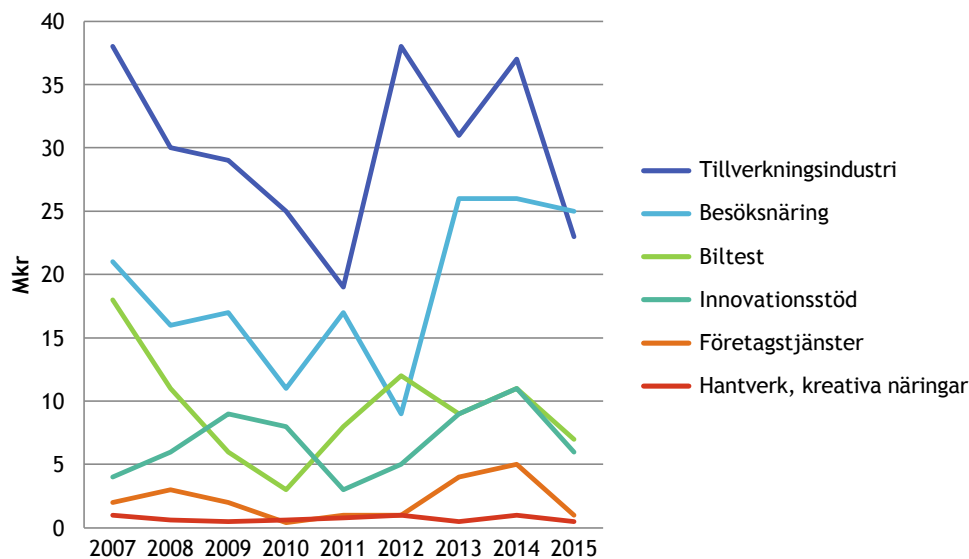
KALIX TEKNIK är ett nystartat innovativt företag som snabbt nått ut på marknaden med sitt justerbara kindstöd för jaktvapen. Redan från början blev intresset mycket stort och nu har Kalix Teknik leverantörskontrakt med Browning/Winchester, en av de största tillverkarna av jaktvapen. Nu väntar lansering på den internationella marknaden av ett mer utvecklat kindstöd, generation 2 med ny design och soft-touch-yta.

- Utan stöd från Länsstyrelsen hade vi troligen inte varit där vi är idag, säger Magnus Lundbäck, Kalix Teknik.

Företagsstöd per bransch

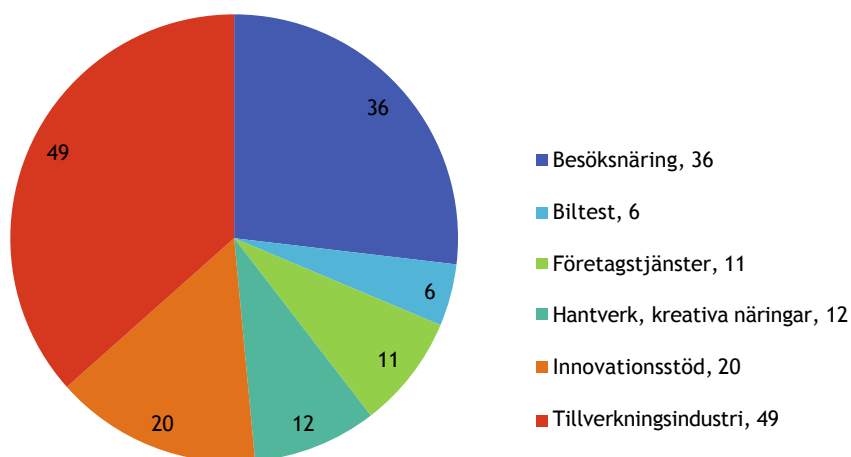
Företag inom besöksnäringen, tillverkningsindustrin och biltestverksamheten har beviljats 86 procent av de regionala företagsstöden. Stöd till företag inom besöksnäringen har för första gången beviljats mer stöd än företag inom tillverkningsindustrin och är den enda branschen som håller sig på ungefär samma totala stödnivå som föregående år. Inom övriga branscher har stöden minskat.

Beviljat per bransch och år

Flest företag som fått stöd finns inom tillverkningsindustrin, följt av företag inom besöksnäringen. Biltestföretagen är få till antalet men har ofta stora kapitalbehov i sina investeringar vilket gör dem till en av de största stödmottagarna beloppsmässigt sett.

Antal företag som fått stöd

Sysselsättning

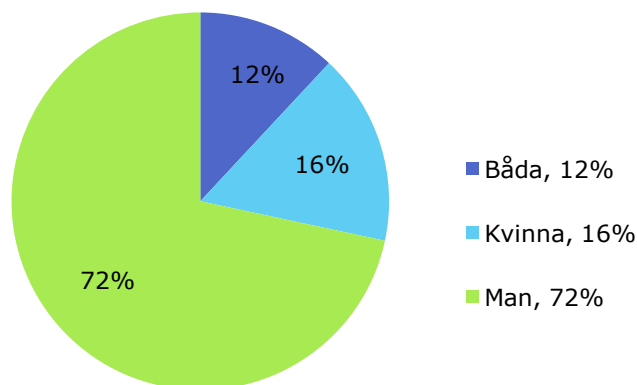
Den uppskattade framtida sysselsättningsökningen i de företag som beviljats stöd under året är 330 nya arbetstillfällen där 42 procent förväntas tillfalla kvinnor och 58 procent förväntas tillfalla män. Inom tillverkningsindustrin förväntas flest män anställas. Inom besöksnäringen och kulturella och kreativa näringar förväntas flest arbetstillfällen gå till kvinnor. För biltestverksamheten och företagstjänster är fördelningen jämn. Fördelningarna bedöms i stort avspegla branschernas befintliga strukturer för anställda fördelat på kvinnor och män.

Kvinnor och män

Fler företag i länet drivs av män än av kvinnor. Fler företag som söker stöd har också en man som är företagsledare. Alla företag som söker stöd kan inte beviljas stöd utifrån gällande förordningar och regelverk. Som exempel kan företag som verkar på en lokal konkurrensutsatt marknad inte beviljas stöd. Denna bestämmelse påverkar alla typer av företag. Åkerier, frisörer och entreprenadföretag är några verksamheter där stöd inte kan beviljas.

Inom besöksnäringen är det vanligt med delat ledarskap. Små familjeägda företag, unga företagsledare och så kallade livsstilsföretag kännetecknar många företag inom besöksnäringen vilket kan förklara det delade ledarskapet. Inom kulturella och kreativa näringar är fördelningen helt jämn.

Antal beviljade stöd fördelat på företagsledare

Ungefär fyra av fem företag som sökte stöd beviljades stöd. Nio av tio företag som hade en kvinna som företagsledare beviljades stöd. För företag med en man som företagsledare eller med delat ledarskap var motsvarande andel ungefär 75 procent.

Generellt söker företagarkvinnor om lägre stöd än företagarmän vilket återspeglas i de beviljade stödbeloppen, vilka också varierar mellan åren. Orsaken till denna skillnad är inte fastställd, men sett till investeringarnas storlek kopplat till verksamhet så dominerar de stora investeringarna av kapitalintensiva företag i verkstadsindustrin, biltestindustrin och besöksnäringen. De kapitalintensiva

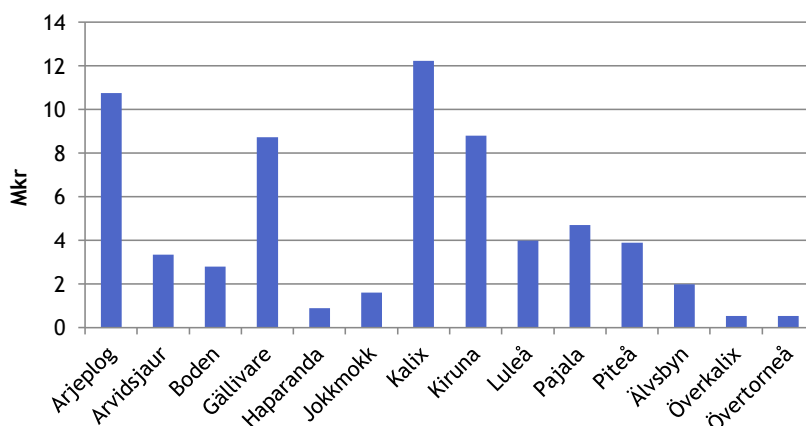
företagen som fått stöd har oftare en man som företagsledare. Det genomsnittliga stödet till företag som leds av en kvinna är 244 000 kronor, motsvarande för företag som leds av en man är 549 000 kronor.

Kommuner

Företag i Kalix, Arjeplog, Kiruna och Gällivare har under året fått mest stöd men det är stora variationer mellan åren beroende på exempelvis konjunktur och investeringsbehov. Länet är indelat i stödområde A och B vilket påverkar både stödmöjlighet och storleken på stöd. Branschstruktur och antal stödbara företag i kommunen påverkar också spridningen av stöden. I Kalix har mest stöd beviljats till företag inom tillverkningsindustrin, i Arjeplog biltest och besöksnäring, i Gällivare och Kiruna dominerar besöksnäringen. Kommuner som har stor andel av verksamheter som inte är stödbara som exempelvis handel (Haparanda) eller entreprenad/åkeriverksamhet (Överkalix) har låg andel av de totala stöden. Innovationsstöden har fortfarande en bra spridning i länet.

Sett till antal så har flest stöd beviljats till företag i Piteå, Jokkmokk och Boden.

Beviljade företagsstöd per kommun

Effekter på längre sikt

Länsstyrelsen genomför regelbundet en enkätundersökning för att bedöma de regionala företagsstödens långsiktiga effekter och detta år handlar det om företag som avslutat sin investering under perioden 2007-2011. Tre av fyra företag svarar att stödet har haft stor eller mycket stor betydelse för företagets utveckling. De regionala företagsstöden har i denna undersökning genererat totalt 300 arbetstillfällen, varav 25 procent för kvinnor. Tre av fyra företag har ökat sin omsättning och fyra av fem företag går med vinst.

Länsstyrelsen bedömer att de regionala företagsstöden bidrar till målen för tillväxtpolitiken på ett mycket bra sätt. Många av företagen står dessutom för sysselsättning och tillväxt i länets allra minsta kommuner.

Bilaga 1

Beviljade utvecklingsprojekt 2015

Organisationsnamn	Projektnamn	Beslutat Tkr
Gränsöverskridande samarbete		
Swerea MEFOS AB	Nordic Community for fast Steel Heat Treatments (NorFaST)	
HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPET I NORRBOTTENS LÄN NORRMAT	Ny Mat från Arctic	
Swedish Lapland Visitors Board ekonomisk förening	Visit Arctic Europe	
Luleå Tekniska Universitet	Sustainable mining in the Northernmost Europe - Lessons learned and practises developed	
STIFTELSEN TEKNIKENS HUS	Live Nord	
Norrbottens Handelskammare Service AB	Nordic Business Support	
Luleå Tekniska Universitet	Renewable Energy Sources in Steel Plant Processes: Biomass-based Reductants, Fuels and Chemicals	
ÖVERTORNEÅ KOMMUN	Biogas i Tornedalen	
Luleå Tekniska Universitet	Evaluation, development and optimization of measures to reduce the emissions from mining activities in Nordic regions	
Luleå Tekniska Universitet	Low Carbon Self-Sufficient Community	
Länsstyrelsen i Norrbottens län	TA Interreg Nord 2014-2020	
Luleå Tekniska Universitet	NorFaST-HT - Nordic Community for Fast Steel Heat Treatments	
Länsstyrelsen i Norrbottens län	Europa Direkt Norrbotten	
Summa		8 631

Organisationsnamn	Projektnamn	Beslutat Tkr
FoU och innovationer		
Luleå Tekniska Universitet	Making regional manufacturing globally competitive and innovative: TARGET	
Norrbottnens läns landsting	OECD TERRITORIAL REVIEW OF THE NSPA REGION	
Luleå Tekniska Universitet	Innovation & Industrial Internet	
Piteå Science Park AB	Bothnia BioIndustries Network - regionalt kluster kring bioekonomin	
Luleå Tekniska Universitet	RIT - Rymd för innovation och tillväxt	
Luleå Tekniska Universitet	CMT - Nordic business opportunities from coating and additive manufacturing	
Swerea MEFOS AB	Användning av teknik från stålindustrin för serieproduktion av träprodukter	
Piteå Science Park AB	Konceptfabriken	
Luleå Tekniska Universitet	Inkluderande tillväxt i skogssektorn genom innovativ samverkan	
Luleå Tekniska Universitet	Datacenter: Branschutveckling genom forskning, utveckling och innovation - Fas 1	
Luleå Tekniska Universitet	RESEM - REmote SEnsing supporting surveillance and operation of Mines	
Interactive Institute Swedish ICT AB	LJUDIT	
Luleå Tekniska Universitet	Förstudie- och Planeringsprojekt för implementering av regional datacenterstrategi **TILLÄGG"	
North Sweden Datacenter Location AB	The Node Pole Bridge 2015 2.0	
Summa		11 510

Organisationsnamn	Projektnamn	Beslutat Tkr
Kompetens- och arbetskraftsförsörjning		
Företagarna Västerbotten Service AB	JobbMatchen	
STIFTELSEN SAMERNAS FOLKHÖGSKOLA	Biegganjunázat	
Länsstyrelsen i Norrbottens län	Studiebesök Dublin, Irland med Kommunal- och landstingsrådsgruppen	
Länsstyrelsen i Norrbottens län	Norrbottens kompetensförsörjning - Norrkomp	
Summa		2 055

Företagande och entreprenörskap		
Partnerinvest i Övre Norrland AB	Partnerinvest Norr, riskkapital till regionens bolag	
IUC Norrbotten AB	Etablering av TmU fas 2 - Tillväxtmotor för underleverantörer till basindustrin	
North Sweden Datacenter Location AB	The Node Pole Bridge 2015	
IUC Norrbotten AB	Pegin XL - Affärsutveckling för expansion i industriella SMF	
Länsstyrelsen i Norrbottens län	Admin ramprojekt företagsstöd 2015-2016	
JOKKMOKKS KOMMUN	Jokkmokk Hydropowered sites	
Swedish Lapland Visitors Board ekonomisk förening	Destination Capacity Building in Swedish Lapland	
Piteå kommun	Smart och hållbar tillväxt för nystartade och befintliga företag i regionen	
Luleå Näringsliv AB	Creative Nodes - fusion	
IUC Norrbotten AB	MångVäx - Jämförad och jämlik konkurrenskraft i små och medelstora industriföretag	
EXPANDUM AKTIEBOLAG	North Business Arena	
Startkapital i Norr AB	Expandera företag	
ÖVERKALIX UTVECKLING AB	Besökslandet - Överkalixmodellen	
IUC Norrbotten AB	Behovsanalys IT	
LTU Business AB	Belys Swedish Lapland - skarpt 2	
LTU Business AB	Desingarena Nord II-komplettering	
Norrbottens Handelskammare Service AB	Green Summit	
Lantbrukarnas Ekonomi AB	Regional livsmedelsstrategi för Norrbotten	
Norrbottens Handelskammare Service AB	Green Summit	
Summa		38 476

Organisationsnamn	Projektnamn	Beslutat Tkr
Tillgänglighet - transporter och IKT		
Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten	Tågutredning Haparandabanan	
Trafikverket	Samverkan regional trafikstrategi - SARETS	
Luleå kommun	Norrbotten i Almedalen	
Intresseföreningen Norrtåg Ekonomisk förening	Botniska korridoren	
Skelefteå kommun	Norbottniabanan-ett samhällsbyggnadsprojekt	
Pajala kommun	AWOS7-Pajala airport	
Länsstyrelsen i Norrbottens län	Stärkt rumsligt perspektiv	
Summa		2 704
Allmänna Tillväxtfrämjande förutsättningar		
Länsstyrelsen i Norrbottens län	Uppdatering av Klimat- och energiarbetets styrdokument	
Summa		200
TOTALT Beviljade projektemdel (Tkr)2015		63 576

Bilaga 2

Beviljade företagsstöd 2015

Stödform	Kommun	Beslut Tkr
Innovationsstöd		
20 beslut. Av sekretesskäl anges inte namnet på dessa.		
1 beslut	Arvidsjaur	
1 beslut	Boden	
3 beslut	Gällivare	
1 beslut	Jokkmokk	
2 beslut	Kiruna	
9 beslut	Luleå	
2 beslut	Piteå	
1 beslut	Övertorneå	
Summa		6 506

Särskilt investeringsstöd		
Erland Dahlbergs Turism	Arjeplog	
Adolfström Stugby	Arjeplog	
Vuonatjviken Stugby och fiske handelsbolag	Arjeplog	
Adolfströms Camping AB	Arjeplog	
Colmis AB Arjeplog	Arjeplog	
HJ Arjeplogsprodukter AB	Arjeplog	
Nausta Bryggeri AB	Arjeplog	
Arjeplogs Cementgjuteri AB	Arjeplog	
Myrkulla AB	Arvidsjaur	
GK Door AB	Arvidsjaur	
Grön Bo AB	Arvidsjaur	
Human Spectra AB	Boden	
Hide & See	Boden	
Bastustugan i Boden AB	Boden	
LN Industrimontage AB	Boden	
RJ Weld & Custom AB	Boden	
Hyr & Äventyr i Lappland AB	Gällivare	
Nikkaluokta Alltransport	Gällivare	
Snowtrail Dogcamp AB	Gällivare	

Stödform	Kommun	Beslut Tkr
Kukkolaforsen Turist & Konferens AB	Haparanda	
Bothnia Invent AB	Haparanda	
Carl-Johan Utsi EF	Jokkmokk	
Leif Andersson	Jokkmokk	
Emric Operations AB	Kalix	
Lindvalls Snickerier AB	Kalix	
Kalix Teknik AB	Kalix	
BORÖ-Pannan AB	Kalix	
Mekinor Metall AB	Kalix	
Trail of Kings	Kiruna	
Lapland Sleddog Adventures AB	Kiruna	
MF's Lek i Kiruna AB	Kiruna	
Ylva Sarri Photo & Guide	Kiruna	
Northernmost media, design & adventures	Kiruna	
Fjellborgs Sleddog Kennel AB	Kiruna	
Ro Svets & Rep AB	Kiruna	
Veterinären i Kiruna AB	Kiruna	
Arvidssons Takstolar AB	Luleå	
Arctic Circle Adventure	Pajala	
Northern Lights Retreat	Pajala	
Alf Andersson	Pajala	
MD i Pajala AB	Pajala	
Tornedalens Hantverk AB	Pajala	
Muoniodalens bygg & entreprenad	Pajala	
Polarfönster AB	Pajala	
Krekula & Lauri Säg AB	Pajala	
Trisco Specialsnickeri och Förvaltning AB	Piteå	
Nordkrom AB	Piteå	
Massa Media i Piteå AB	Piteå	
Arctic-Mountain-Team Antkowiak HB	Älvsbyn	
Delikatessfabriken Norrbotten AB	Älvsbyn	
Spikab AB	Älvsbyn	
Jockfall Turist & Konferensanläggning AB	Övertorneå	
Pondusfoder AB	Övertorneå	
Forest Jewel AB	Övertorneå	
Släp och lastbilspåbyggnader i Övertorneå AB	Övertorneå	
Summa		15 362

Stödform	Kommun	Beslut Tkr
Konsultcheckar		
Räckessättarna Norr AB	Arjeplog	
Alpine Helicopter Sweden AB	Boden	
Nordmec i Malmfälten AB	Boden	
RJ Weld & Custom AB	Boden	
Gränsresor AB	Haparanda	
Hotel Akerlunds AB	Jokkmokk	
Jokkmokksbär AB	Jokkmokk	
Satmission AB	Kalix	
Mekinor Metall AB	Kalix	
Kristallen i Lannavaara AB	Kiruna	
Svetsteknik i Pajala AB	Pajala	
FORTLAX AB	Piteå	
Norrvision AB	Piteå	
Pitekök & Sprutmåleri AB	Piteå	
Villa Varm AB	Piteå	
Stålparter i Norr AB	Piteå	
Nordkrom AB	Piteå	
Fjärrtek i Norr AB	Piteå	
Forest Jewel AB	Övertorneå	
Summa		1 662

Mikrostöd		
aMHigo AB	Boden	
Pewter Of Sweden	Boden	
Kent Göran Blombacke Consulting AB	Gällivare	
Ingelas Atalje	Jokkmokk	
Mirja Palo	Jokkmokk	
Andreas Kuoljok Antes Slöjd o Jojk	Jokkmokk	
North & Life	Kalix	
Nord Film	Kiruna	
Gitter Consult AB	Luleå	
Heta Hyttan studiolglas	Piteå	
Cultura Aktivitet & Inspiration	Piteå	
Summa		301

Stödform	Kommun	Beslut Tkr
Regionalt investeringsstöd		
Hornavan Hotell AB	Arjeplog	
Galtis AB	Arjeplog	
Simloc Hotell & Fastighets AB	Arjeplog	
Laponia Hotell och Konferens AB	Arvidsjaur	
Bodensläp AB	Boden	
Sarriland AB	Gällivare	
Svenska Turistföreningen	Jokkmokk	
Nature Cosmetic Group Of Swedish Lapland AB	Jokkmokk	
Part Construction AB	Kalix	
Space Interior Sverige AB	Kalix	
Nova Industri AB	Kalix	
Modulsystem i Kalix AB	Kalix	
Part Construction AB	Kalix	
ICEHOTEL Creative Experience AB	Kiruna	
Inission Mikromakarna AB	Pajala	
Trisco Specialsnickeri och Förvaltning AB	Piteå	
J Lundqvist Trävaru AB	Piteå	
Bergströms Måleri AB	Piteå	
Arctic Falls AB	Älvsbyn	
Acetec AB	Älvsbyn	
Summa		40 963
Totalt		64 794

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Länsstyrelsen
Norrbotten